

Наталія Миколаївна Московчук,
аспірантка кафедри теорії та методики дошкільної освіти,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»,
бул. Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті визначено «педагогічні умови формування україномовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей»; педагогічні умови формування україномовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей.

У межах аналізу «Забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови» як засадничої педагогічної умови формування україномовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей проаналізовано поняття «мотив», «мотивація», «мотиваційна сфера» та визначено специфічні мотиваційні чинники, які впливають на україномовну підготовку майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей.

Ключові слова: педагогічні умови, україномовна професійно-комунікативна компетенція майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, «мотив», «мотивація», «мотиваційна сфера».

Освітнє середовище технічного закладу вищої освіти України становить специфічний сенсоутворювальний контекст, перебування в якому іноземних майбутніх фахівців спрямоване на формування у них україномовної професійно-комунікативної компетенції. Досягненню означеної мети передують, зокрема, визначення педагогічних умов формування україномовної професійно-комунікативної компетенції.

Зупинимося на трактуванні поняття «педагогічна умова». У довідниковій літературі педагогічна умова визначається як обставина, що впливає на ефективність формування професійних та особистісних якостей студентів і яку необхідно враховувати у процесі навчання майбутніх фахівців у закладах вищої освіти (Карпичев, 2001).

Педагогічні умови у дослідженні А. Багдуєвої трактуються як обставини процесу навчання і виховання, які є результатом цілеспрямованого відбору, конструювання і застосування елементів змісту, методів, а також організаційних форм навчання з метою досягнення дидактичних цілей (Багдуєва, 2006: 12).

На думку А. Найн, педагогічні умови — це сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів і прийомів підвищення ефективності освітньо-виховного процесу і матеріально-просторового середовища, що забезпечують успішне вирішення поставлених і проєктованих завдань (Найн, 1998: 78). Аналогічне визначення пропонує О. Назарова, яка розглядає педагогічні умови як сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів, педагогічних прийомів і матеріально-просторового середовища, які спрямовані на розв'язання дослідницьких завдань (Назарова, 2003).

За І. Аксаріною, педагогічні умови — це ті умови, які свідомо створюються в освітньому процесі і повинні забезпечувати найбільш ефективне протікання цього процесу (Аксарина, 2006: 12).

Л. Загребельна педагогічними умовами вважає обставини, від яких залежить і на основі яких відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, і акцентує на тому, що цей процес опосередковується активністю особистості (Загребельна, 2005: 296).

Таким чином, урахувавши наукові визначення поняття «педагогічні умови» та дидактичні принципи україномовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, під педагогічними умовами формування україномовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей розуміємо низку свідомо створених на основі аналізу всіх чинників, що впливають на формування україномовної професійно-комунікативної компетенції, взаємопов'язаних обставин та характеристик освітньо-професійного комунікативного простору, що забезпечують організацію та ефективне функціонування процесу україномовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей. Педагогічні умови формування україномовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей складають певну особистісно-змістову парадигму, що спрямована на розвиток особистості майбутнього іноземного фахівця, його активну діяльність, адаптацію,

самовизначення, самореалізацію тощо. У дослідженні педагогічними умовами було обрано:

- забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови;
- наявність розвивального комунікативно-україномовного середовища для студентів-іноземців технічного профілю;
- адаптативно-педагогічну підтримку студентів-іноземців в освітньому просторі України;
- занурення студентів-іноземців в активну україномовну мовленнєву діяльність професійної спрямованості.

Забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови є засадничою педагогічною умовою формування україномовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, оскільки мотивація є фундаментальним психічним механізмом, що забезпечує продуктивну роботу найважливіших для підготовки майбутніх фахівців психічних процесів. У контексті аналізу мотивації, як однієї з педагогічних умов формування україномовної професійно-комунікативної компетенції, звернемо увагу на мотив як на визначальний чинник формування механізму висловлювання, що запускає в роботу операції з вибору та поєднання лексичної одиниці, актуалізує форму лексичної одиниці (Зимняя, 2002). Такий ракурс аналізу проблеми мотивації майбутніх фахівців необхідний, оскільки дослідження впливу мотивації на механізм породження мовлення українською мовою в іноземних студентів технічних спеціальностей визначає мотивуючу педагогічну технологію. Погоджуємося із І. Зимньою, яка вважає, що мотивація виконує роль «пускового механізму» будь-якої діяльності: праці, спілкування і пізнання (Зимняя, 2002). О. Леонтьєв визначає мотив як саму діяльність. Щодо мовленнєвої діяльності, автор зауважує: «це означає, що є якість немовленнєве завдання, для виконання якого і здійснюється мовленнєва діяльність, яке вирішується мовленнєвими засобами. Висловлювання або текст є процесом вирішення такого завдання і лише вторинним продуктом або результатом такого вирішення» (Леонтьев, 1979: 25).

Мотивація, як джерело людської активності, вивчається дослідниками з різних ракурсів і визначається по-різному. Вважаємо за потрібне конкретизувати поняття «мотивація» у співвідношенні зі спорідненими – «мотив», «мотиваційна сфера». «Мотив – це те, заради чого здійснюється діяльність, як мотив можуть виступати предмети зовнішнього світу, уявлення, ідеї, почуття і переживання. Словом, все те, в чому знайшла своє втілення потреба» (Божович, 1995: 53). Ширшим є поняття «мотивація», яке «є тим складним механізмом співвіднесення особистістю зовнішніх і внутрішніх чинників поведінки, що визначає виникнення, напрям, а також способи здійснення конкретних форм діяльності» (Джидарьян, 1974:

148). Найбільш ємним з цих понять є поняття «мотиваційна сфера», що, за Л. Виготським, містить і афективну, і вольову сфери особистості, переживання задоволення потреби (Виготський, 1991).

А. Реан зазначає, що діагностика мотиваційної сфери є складним завданням, оскільки мотиви діяльності і поведінки, що утворюють ядро особистості, є найбільш «закритою зоною» і найбільш оберігається (свідомо чи підсвідомо) самою особистістю від стороннього проникнення в цю сферу. Характерологічні особливості, на думку науковця, в цілому більш усталені, ніж інтереси, але, з іншого боку, яскраво виражені професійні інтереси, як елемент у загальній структурі мотивації особистості, істотно впливають на задоволеність професією і на продуктивність діяльності, в тому числі і в процесі здобуття професії. Вплив мотивації на продуктивність діяльності завжди вважався надзвичайно суттєвим. До того ж успішність освітньо-професійної діяльності визначається не тільки силою мотивації, але і структурою мотивів. А. Реан довів шляхом експерименту, що позитивна професійна мотивація може навіть компенсувати нестаток здібностей. Натомість негативна професійна мотивація не компенсується навіть високим рівнем професійно-інтелектуальних здібностей (Реан, 2000). Мотиваційний комплекс особистості є типом співвідношення трьох видів мотивації: внутрішньої мотивації (для особистості має значення діяльність сама по собі), зовнішньої мотивації (в основі мотивації професійної діяльності лежить прагнення до задоволення зовнішніх потреб по відношенню до змісту самої діяльності (соціального престижу, зарплатні тощо)). Зовнішні мотиви диференціюються тут на зовнішні позитивні і зовнішні негативні. Зовнішні позитивні мотиви, безсумнівно, більш ефективні і більш бажані з усіх поглядів, ніж зовнішні негативні мотиви (Рубінштейн, 1989).

Забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови можливе за умови «запуску» і регулювання механізму мотивації. Важливим у цьому процесі є чітке розуміння специфіки мотиваційної сфери особистості, складність якої полягає в тому, що вона є неоднорідною, багаторівневою та має ієрархічну будову. Ієрархічна структура мотиваційної сфери, за Л. Божович, визначає спрямованість особистості людини, яка має різний характер у залежності від того, які саме мотиви за своїм змістом і будовою стали домінуючими (Божович, 1995: 52). Слід зазначити, що структура мотиваційної сфери має властивість постійно змінюватися та розвиватись. Мотивація до навчання складається з низки спонукань, що постійно змінюються і вступають у нові відношення один з одним (потреби і сенс навчання, його мотиви, мета, емоції, інтереси). Тому, як зазначає А. Маркова, становлення мотивації є не просте зростання позитивного або посилювання негативного ставлення до навчання, а ускладнення структури мотиваційної сфери,

спонукань, що входять у неї, поява нових, більш зрілих, подекуди суперечливих відношень між ними (ред. Маркова, 1986).

Передусім необхідно визначити перелік компонентів мотиваційної сфери та їх співвідношення. Так, на думку І. Зимньої, до структури мотиваційної сфери входять: потреба в навчанні, сенс навчання, мотив навчання, мета, емоції, ставлення та інтерес. Зміст визначених компонентів та характер взаємодії між ними визначають такі чинники:

- освітня установа, де здійснюється освітня діяльність;
- організація освітнього процесу;
- суб'єктні особливості того, хто навчається (вік, стать, інтелектуальний розвиток, здібності, самооцінка, його взаємодія з іншими учасниками освітнього процесу тощо);
- суб'єктні особливості педагога, зокрема система його ставлень до студента, справи;
- специфіка навчального предмета (Зимня, 2002: 104).

Н. Симоною доведено, що поряд із визначеними компонентами мотиваційної сфери на результат іншомовної професійно-мовленнєвої підготовки впливають мотиваційні орієнтації на процес, результат, оцінку викладачем і запобігання неприємностей, що характеризуються відносною незалежністю від умов навчання, яка проявляється у стабільності зв'язків між орієнтаціями на процес і результат, з одного боку, та орієнтаціями на «оцінку викладачем» і «запобігання неприємностей», з іншого, і варіативністю зв'язків залежно від умов навчання, сітки годин, особливостей освітньої програми тощо (Симонова, 1982).

Дослідження освітньої діяльності студентів (Л. Божович, І. Зимня) засвідчують, що серед соціогенних потреб найбільший вплив на її ефективність має потреба в досягненні – прагненні людини до покращення результатів своєї діяльності. Міра задоволення від навчання залежить від ступеня задоволення цієї потреби. Така потреба змушує студентів більше концентруватися на навчанні і одночасно підвищує їхню соціальну активність. Істотний вплив на навчання має потреба в спілкуванні, домінуванні, розширенні світогляду, засвоєнні та систематизації знань. Саме ця група мотивів співвідноситься зі специфікою пізнавальної діяльності особистості та характеризується позитивним емоційним тоном і ненаситністю. Керуючись подібними мотивами, студент, незважаючи на втому, всупереч іншим відволікаючим чинникам, наполегливо і захоплено засвоює навчальний матеріал. Суголосно з Ю. Орловим, доходимо висновку, що «вирішальний вплив на академічні успіхи має пізнавальна потреба в поєднанні з високою потребою в досягненні» (Орлов, 1988: 75).

Аналіз наукової літератури (Л. Божович, Л. Виготський, І. Зимня, А. Маркова, Ю. Орлов, А. Реан, С. Рубінштейн, Н. Симонова та ін.) дав змогу визначити специфічні мотиваційні чинники, які впливають на україномовну підготовку

майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей. Це насамперед зміст навчального матеріалу та його зв'язок з майбутньою спеціальністю, що стає передумовою виховання широких соціальних мотивів, розуміння сенсу та усвідомлення важливості україномовної підготовки. Зазначимо, що має значення і вплив особистості викладача, яка, у випадку роботи з іноземцями, має значно більше функцій порівняно з навчанням вітчизняних студентів, оскільки для іноземного студента встановлення контакту з викладачем як з провідником в освітньому просторі в чужій державі є першочерговим, а авторитет викладача незаперечним. Викладач встановлює ціннісні орієнтири і регулює емоційне тло, що власне є регуляцією динамічного боку мотивації. Найвиразнішою мотивацією до україномовної підготовки для іноземного студента на перших етапах навчання є прагнення при звичаїтися до життя в новій країні та досягти якомога кращого навчального результату шляхом подолання мовного бар'єру, налагодити комунікацію з викладачами та студентами, реалізувати власні ідеї, інтереси, здібності, досягти відчуття комфорту і емоційної рівноваги тощо. Проблема двомовності в нашій країні може вплинути на якість україномовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, тому вважаємо, що для іноземного студента необхідно створювати такі навчальні та освітньо-виховні ситуації, які б демонстрували активне вживання української мови і викликали б прагнення до спілкування нею. На подальших етапах навчання мотивацією слугує бажання іноземця проявити власну індивідуальність, самоствердитись у студентському колективі та реалізуватися у професійній діяльності.

Також важливими є методичні прийоми та педагогічні технології, використані в ході освітнього процесу. Вони мають забезпечити можливість студенту проявити в навчанні власну самостійність, ініціативність та активність. Зокрема, в дослідженні було використано такі завдання (вправи «Типові синтаксичні конструкції науково-технічного підстилю наукового стилю мовлення», «Наукове мовлення», «Діловий документ», «Робота з текстом», «Кейс-студія»), вирішення яких вимагало активної пошукової діяльності, створено проблемні ситуації, вирішення студентом яких неможливе за допомогою того запасу знань, який він має, що стимулює його до отримання нових знань. Продуктивною виявилася технологія, що змушувала використовувати засвоєні знання в різних, нових для студента ситуаціях. До прикладу, в межах позааудиторної роботи іноземні студенти були залучені до навчально-ділових ігор («Україна – NASA», «Мозок країни», «Кастинг», «Найрозумніший»), дебатів з тем «Чи добре там, де нас немає», «Технічний прогрес змінив наше життя. На краще?», «Проблема доступності освіти», лінгвістичних брифінгів за фаховою тематикою («Кіберпростір: арена суперництва чи простір можливостей?», «Радіо: спогад про минуле чи шлях у майбутнє», «Інженер: попит та пропозиції» тощо),

мозкових штурмів із тем «Сходи до успіху», «Мій перший мільйон», «Врятуймо нашу планету!». Такі навчальні завдання підтримували постійну розумову напругу та потребу долати нові, але долані труднощі. Різноманітність змісту дисципліни «Українська мова як іноземна», різноманітність педагогічних прийомів та технологій також сприяли формуванню усталеної мотивації до україномовної підготовки, оскільки «новизна матеріалу – найважливіша передумова виникнення інтересу до нього» (Зимня, 2002: 136). У ході навчання намагалися сформуванню в майбутнього фахівця вміння мотивувати себе у освітній та професійній діяльності, переконувати себе у необхідності її здійснення, акцентувати себе на тому, що навчання та його результати важливі особисто для нього.

ЛІТЕРАТУРА

Аксарина І. Ю. Педагогические условия адаптации выпускников школ на этапе перехода от общего к высшему профессиональному образованию: автореф. дис. на соискание научн. степени канд. пед. наук: 13.00.01. М., 2006. 19 с.

Багдужева А. В. Педагогические условия формирования профессиональной готовности будущих специалистов с использованием информационных технологий (на примере специальностей кадастрового профиля): автореф. дис. на соискание научн. степени канд. пед. наук: 13.00.01. Улан-Уде, 2006. 23 с.

Божович Л. И. Избранные психологические труды [под ред. Д. И. Фельдштейна]. М., 1995. 348 с.

Виготський Л. С. Педагогічна психологія. М., 1991. 480 с.

Джидарьян И. А. О месте потребностей, эмоций и чувств в мотивации личности. *Теоретические проблемы психологии личности*. М.: Наука, 1974. С.145-169.

Загребельна Л. В. Педагогічні умови підготовки майбутніх менеджерів у економічних навчальних закладах. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фіхівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: [зб. наук. праць]. Київ-Вінниця: Планер, 2005. Вип. 8 С. 280-291.

Зимня И. А. Педагогическая психология: [учебник для вузов]. [2-е изд., доп., испр. и перераб.] М.: Логос, 2002. 384 с.

REFERENCES

Aksarina, I.YU. (2006). *Pedagogicheskiye usloviya adaptatsii vpusknikov shkol na etape perekhoda ot obshchego k vysshemu professional'nomu obrazovaniyu* [Pedagogical conditions of adaptation of graduates of schools at the stage of transition from general to higher professional education: author]. *Candidate's thesis*. Moscow [in Russian].

Bagduyeva, A.V. (2006). *Pedagogicheskiye usloviya formirovaniya professional'noy gotovnosti budushchikh spetsialistov s ispol'zovaniyem informatsionnykh tekhnologiy (na primere spetsial'nostey kadastrivogo profilya)*[Pedagogical conditions for the formation of the professional

Таким чином, вивчення різних рівнів мотиваційної сфери та мотивації як складної системи, що містить інтереси, потреби, цінності, прагнення, ідеї, настанови, почуття, переживання тощо, заради яких відбувається діяльність у процесі вибору способів досягнення бажаного через координацію зовнішніх і внутрішніх чинників визначеної діяльності, дозволяє виявити особливості у визначенні студентом свого професійного вибору, обрати найбільш актуальні дидактичні підходи і методики, які дадуть змогу максимально покращити результат у процесі україномовної професійномовленневої підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей.

Карпичев В. С. Организация и самоорганизация социальных систем: словарь. Российская академия гос. службы при Президенте РФ. М.: Издательство РАГС, 2001. 125 с.

Леонтьев А. А. Высказывание как предмет лингвистики, психолингвистики и теории коммуникации. *Синтаксис текста*. М., 1979. С. 18-36.

Назарова О. Л. Новые информационные технологии в управлении качеством образовательного процесса в колледже. *Информатика и образование*. 2003. № 11. С. 79-84.

Найн А. Я. Инновации в образовании: [монография]. Челябинск: ИПР МО РФ, 1998. 288 с.

Орлов Ю. М. Стимулирование побуждения к учению. М., 1988. 120 с.

Реан А. А. Психология и педагогика. СПб.: Питер, 2000. 432 с.

Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: в 2 т. Т.1. М.: Педагогика, 1989. 488 с.

Симонова Н. М. Экспериментальное исследование структуры мотивации при усвоении иностранного языка в вузе: дисс. на соискание научн. степени канд. психол. наук. М., 1982. 158 с.

Формирование интереса к учению у школьников [Под ред. А.К.Марковой]. М., 1986. 192 с.

readiness of future specialists using information technologies (using the cadastral specialties as an example)]. *Candidate's thesis*. Ulan-Ude [in Russian].

Bozhovich, L.I. (1995). *Izbrannyye psikhologicheskiye trudy [Selected psychological works]*. [for ed. DI Feldstein]. Moscow [in Russian].

Dzhidar'yan, I.A. (1974). O meste potrebnostey, emotsiy i chuvstv v motivatsii lichnosti. [About the place of needs, emotions and feelings in the motivation of the individual]. *Teoreticheskiye problemy psikhologii lichnosti. [Theoretical problems of personality psychology]*. Moscow: Nauka [in Russian].

Formirovaniye interesa k ucheniyu u shkol'nikov (1986). [Formation of interest in teaching among schoolchildren]. Moscow [in Russian].

Karpichev, V.S. (2001). Organizatsiya i samoorganizatsiya sotsial'nykh sistem: slovar' [Organization and self-organization of social systems: a dictionary]. Moscow: Izdatel'stvo RAGS [in Russian].

Leont'yev, A.A. (1979). Vyskazyvaniye kak predmet lingvistiki, psikholingvistiki i teorii komunikatsii [Saying as a subject of linguistics, psycholinguistics and communication theory]. *Sintaksis teksta. [Text Syntax]*. (pp. 18-36) [in Russian].

Nayn, A.YA. (1998). *Innovatsii v obrazovanii [Innovations in education]*. Chelyabinsk: IPR MO RF [in Russian].

Nazarova, O.L. (2003). Novyye informatsionnyye tekhnologii v upravlenii kachestvom obrazovatel'nogo protsessa v kolledzhe [New information technologies in the management of the quality of the educational process in the college]. *Informatika i obrazovaniye. [Informatics and education]* (Vols. 11), (pp. 79-84) [in Russian].

Orlov, YU.M. & Tvorogova, N.D. & Shkurkin, V.I. (1988). Stimulirovaniye pobuzhdeniya k ucheniyu [Stimulation of the impulse to study]. Moscow [in Russian].

Rean, A.A. & Bordovskaya, N.V. & Rozum, S.I. (2000). *Psikhologiya i pedagogika [Psychology and pedagogy]*. SPb: Peter [in Russian].

Rubinshteyn, S.L. Osnovy obshchey psikhologii [Fundamentals of General Psychology]. Moscow: Pedagogika. Vols. 1 [in Russian].

Simonova, N.M. (1982). Eksperimental'noye issledovaniye struktury motivatsii pri usvoenii inostrannogo yazyka v vuze [Experimental study of the structure of motivation in the assimilation of a foreign language in the university]. *Candidate's thesis. Moscow* [in Russian].

Vyhots'kyy, L.S. (1991). *Pedahohichna psykholohiya [Pedagogical Psychology]*. Moscow [in Ukrainian].

Zahrebel'na, L.V. (2005). Pedahohichni umovy pidhotovky maybutnikh menezheriv u ekonomichnykh navchal'nykh zakladakh. [Pedagogical conditions of training of future managers in economic educational institutions]. *Suchasni informatsiyini tekhnolohiyi ta innovatsiyini metodyky navchannya u pidhotovtsi fikhivtsiv: metodolohiya, teoriya, dosvid, problemy [Modern information technologies and innovative methods of training in the training of physicians: methodology, theory, experience, problems]*. (Vols. 8), (pp 280-291). Kyiv-Vinnitsya: Planer [in Ukrainian].

Zimnyaya, I.A. (2002). *Pedagogicheskaya psikhologiya [Pedagogical psychology]*. Moscow: Logos [in Russian].

Наталья Николаевна Московчук,

аспирантка кафедри теорії та методики дошкільного образования,
Государственное учреждение «Южноукраинский педагогический университет имени К. Д. Ушинского»,
ул. Старопортофранковская, 26, г. Одеса, Украина

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПОЛОЖИТЕЛЬНОЙ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ К ИЗУЧЕНИЮ ПРОФЕССИОНАЛЬНО НАПРАВЛЕННОГО УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА КАК ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ УКРАИНОЯЗЫЧНОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ ИНОСТРАННЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Образовательная среда технического учреждения высшего образования Украины составляет специфический смыслообразующий контекст, пребывание в котором иностранных будущих специалистов направлено на формирование у них украиноязычной профессионально-коммуникативной компетенции. Достижению указанной цели предшествует, в частности, определение педагогических условий формирования украиноязычной профессионально-коммуникативной компетенции.

В статье проанализировано понятие «педагогическое условие», определено понятие «педагогические условия формирования украиноязычной профессионально-коммуникативной компетенции будущих иностранных специалистов технических специальностей»; приведен перечень педагогических условий формирования украиноязычной профессионально-коммуникативной компетенции будущих иностранных специалистов технических специальностей.

Обеспечение положительной мотивации студентов-иностранцев к изучению профессионально направленного украинского языка определено как базовое педагогическое условие формирования украиноязычной профессионально-коммуникативной компетенции будущих иностранных специалистов технических специальностей, поскольку мотивация является фундаментальным психическим механизмом, обеспечивающим производительную работу важнейших для подготовки будущих специалистов психических процессов.

В рамках анализа педагогического условия «Обеспечение положительной мотивации студентов-иностранцев к изучению профессионально направленного украинского языка» проанализированы понятия «мотив», «мотивация», «мотивационная сфера» и определены специфические мотивационные факторы, которые влияют на украиноязычную подготовку будущих иностранных специалистов технических специальностей.

Изучение различных уровней мотивационной сферы и мотивации как сложной системы, содержащей интересы, потребности, ценности, стремления, идеи, установки, чувства, переживания и т.п., ради которых происходит деятельность в процессе выбора способов достижения желаемого через координацию внешних и внутренних факторов определенной деятельности, позволяет выявить особенности в определении студентом своего профессионального выбора, выбрать наиболее актуальные дидактические подходы и методики, которые позволят максимально улучшить результат в процессе украиноязычной профессионально-речевой подготовки будущих иностранных специалистов технических специальностей.

Ключевые слова: «педагогическое условие», «педагогические условия формирования украиноязычной профессионально-коммуникативной компетенции будущих иностранных специалистов технических специальностей», «мотив», «мотивация», «мотивационная сфера».

Natalia Moskovchuk,

*Postgraduate Student at the Faculty of Theory and Methodology of Preschool Education,
State institution "South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky",
26 Staroportofrankivska Str., Odesa, Ukraine*

PROVIDING FOREIGN STUDENTS' POSITIVE MOTIVATION TO THE LEARNING OF UKRAINIAN FOR SPECIFIC PURPOSE AS A PEDAGOGICAL CONDITION FOR THE FORMATION OF THE UKRAINIAN-LANGUAGE PROFESSIONAL-COMMUNICATIVE COMPETENCE OF THE FUTURE FOREIGN SPECIALISTS MAJORING IN TECHNICAL SPECIALTIES

The educational environment of a technical institution of higher education in Ukraine constitutes a specific crucial context, the stay of foreign future specialists in it is aimed at developing their Ukrainian-language professional and communicative competence. The determination of the pedagogical conditions for the formation of the Ukrainian-language professional and communicative competence precedes the achievement of this goal.

The notion "pedagogical condition" is analysed in the article; the notion "pedagogical conditions for the formation of the Ukrainian-language professional and communicative competence of the future foreign specialists majoring in technical specialties" is defined; a list of pedagogical conditions for the formation of the Ukrainian-language professional and communicative competence of the future foreign specialists majoring in technical specialties is given.

Providing foreign students' positive motivation to study Ukrainian for specific purpose is defined as a basic pedagogical condition for the formation of the Ukrainian-language professional and communicative competence of future foreign technical specialists, since motivation is the fundamental mental mechanism ensuring productive work of the most important mental processes while training future specialists.

The notions "motive", "motivation", "motivational sphere" have been analysed within the study of the pedagogical condition "providing foreign students' positive motivation to study Ukrainian for specific purpose"; some specific motivational factors that influence the Ukrainian-language training of the future foreign technical specialists have been determined.

Studying various levels of the motivational sphere and motivation as a complex system containing interests, needs, values, aspirations, ideas, attitudes, feelings, experiences, etc., which enable the activity to take place in the process of choosing ways to achieve the desirable results through coordination of external and internal factors of a certain activity, allows you to identify peculiarities of students' determination of their professional choice, to choose the most relevant didactic approaches and methods that will maximally improve the outcomes in the process of the Ukrainian-speaking professional training of the future foreign specialists majoring in technical specialties.

Keywords: *pedagogical condition, pedagogical conditions for the formation of the Ukrainian-language professional and communicative competence of the future foreign specialists majoring in technical specialties, motive, motivation, motivational sphere.*

Подано до редакції 14.09.2018 р.